

Prøve i Dansk 3

November-december 2009

Mundtlig del

Censor- og eksaminatorhæfte

Indhold:

1. Prøvens niveau og bedømmelsen
2. Oversigt over prøven
3. Vejledende censor- og eksaminatorark
4. Prøveafholdelsen
5. Bedømmelsesskema til mundtlig kommunikation

1. Prøvens niveau og bedømmelsen

Prøven i mundtlig kommunikation ved Prøve i Dansk 3 efterprøver dansksproglige færdigheder på et niveau, der relaterer til Vantage (B2), jf. kompetenceskalaen, Common European Framework of Reference (CEFR).

Mundtlig kommunikation bedømmes på grundlag af bedømmelseskriterier og ved hjælp af bedømmelseskemaet i dette hæfte.

2. Oversigt over prøven

	Delprøve 1		Delprøve 2	
	Monolog	Interview	Interaktion	Diskussion
Tid	5 min.	5 min.	5 min.	5 min.
Mål	Fortælle sammenhængende	Svare på spørgsmål til emnet	Samtale om et emne af almen karakter, herunder stille spørgsmål og medvirke til at holde samtalen i gang	Tage stilling til spørgsmål/udsagn og begrunde
Prøvegrundlag	Et emne	Spørgsmål fra eksaminator	Billeder	Spørgsmål fra eksaminator
Prøveforløb	Prøvedeltagerne holder på skift oplæg om et emne	Prøvedeltagerne svarer efter deres oplæg på spørgsmål til emnet for monologen	Dialog mellem prøvedeltagerne	Opfølgende spørgsmål til diskussion mellem eksaminator og hver af de to prøvedeltagere

3. Vejledende censor- og eksaminatorark

Delprøve 1

Før prøven begynder: Præsentation (eksaminator, prøvedeltagere, censor).

Monolog og interview: (10 min. pr. par) *Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven består i, at de hver for sig holder et oplæg i ca. 2 minutter uden medvirken af eksaminator, og at oplægget følges op af spørgsmål fra eksaminator.*

Herefter henvender eksaminator sig til den ene prøvedeltager og siger: "Værsgo, vil du holde dit oplæg."

Når prøvedeltageren har afsluttet sit oplæg, beder eksaminator prøvedeltageren om at svare på spørgsmål om det emne, som prøvedeltageren har holdt oplæg om. Når denne del af prøven er afsluttet for den første prøvedeltager, siger eksaminator "tak".

Derefter gentages proceduren med den anden prøvedeltager.

Delprøve 2

Der er tre emner, A, B og C, hvoraf prøvedeltagerne tildeles ét ved lodtrækning mellem sedler, hvor de tre emner er så ligeligt fordelt som muligt. Antallet af sedler skal svare til antallet af par plus to ekstra, og sedlerne fjernes, efterhånden som de bliver brugt.

Emne A: Film

Interaktion: (5 min. pr. par) *Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at den første opgave varer ca. fem minutter, og at de nu skal tale sammen om emnet uden medvirken af eksaminator.* Det gøres tydeligt, at det er deres fælles ansvar at holde samtalen i gang, så de begge får mulighed for at demonstrere deres sprogfærdighed.

Arket med billeder lægges frem foran prøvedeltagerne, og eksaminator siger:

"Her er der nogle billeder, som viser forskellige typer film. I har nu ca. et halvt minut til at kigge på billederne, og bagefter skal I tale med hinanden om, hvilken type film I bedst kan lide."

Efter ca. to minutter siger eksaminator:

"I skal nu forestille jer, at I skal vælge en film, som skal vises i en klasse her på skolen. I skal diskutere og prøve at blive enige om, hvad for nogle krav I vil stille til filmen."

Eksaminator siger "tak" efter de fem minutter.

Diskussion:
(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven er at diskutere aspekter af emnet med eksaminator.

Der lægges op til en diskussion ved at stille opfølgende spørgsmål til emnet til én prøvedeltager ad gangen. Spørgsmålene stilles på en måde, så prøvedeltageren får mulighed for at fremkomme med synspunkter og underbygge disse.

Blander den anden prøvedeltager sig i diskussionen, lader man dette indgå på naturlig måde, selv om hensigten i denne del af prøven er en diskussion mellem eksaminator og den enkelte prøvedeltager.

Spørgsmålene *skal* vælges fra følgende liste:

1. spørgsmål:

– Du sagde, at ...

Hvorfor mener du det?

2. spørgsmål skal vælges blandt følgende:

– Man kan vælge mellem at se danske eller udenlandske film. Hvis man gerne vil lære dansk, hvad er så bedst, synes du: at se danske film med dansk tale eller udenlandske film med danske undertekster? Og hvorfor?

– Hvordan vurderer du mulighederne for at lære sprog ved at se film? Hvordan vurderer du mulighederne for at lære noget om et lands kultur ved at se film?

– På de forskellige tv-kanaler vises der mange film, som handler om vold, krig og ulykker. Hvad synes du om, at børn ser den slags? (Hvordan kan man forhindre det?).

Sidste spørgsmål skal vælges blandt følgende:

– Det vestlige og det internationale filmmarked er i høj grad domineret af Hollywood og amerikanske film. Hvad mener du, det betyder for et land at bevare og udvikle en national filmtradition? (Hvorfor?).

– Biograferne reklamerer med, at “film skal ses i biografen”. Hvordan vurderer du mulighederne for, at det fortsat vil være muligt for biograferne at fastholde deres publikum i en tid med fx store fladskærms-tv'er og dvd-udlejning?

Emne B: En god arbejdsplads

Interaktion:
(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at den første opgave varer ca. fem minutter, og at de nu skal tale sammen om emnet uden medvirken af eksaminator. Det gøres tydeligt, at det er deres fælles ansvar at holde samtalen i gang, så de begge får mulighed for at demonstrere deres sprogfærdighed.

Arket med billeder lægges frem foran prøvedeltagerne, og eksaminator siger:

“Her er der nogle billeder med eksempler på, hvad der kan være med til at gøre en arbejdsplads god. I har nu ca. et halvt minut til at kigge på billederne, og bagefter skal I tale med hinanden om, hvad der efter jeres mening skal til, for at en arbejdsplads er god.”

Efter ca. to minutter siger eksaminator:

“I skal nu forestille jer, at I er ansat på samme arbejdsplads, og at I kunne vælge én af de fire muligheder på billederne. Hvad ville I så vælge? I skal diskutere spørgsmålet og prøve at blive enige om, hvad I ville vælge.”

Eksaminator siger “tak” efter de fem minutter.

Diskussion:
(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven er at diskutere aspekter af emnet med eksaminator.

Der lægges op til en diskussion ved at stille opfølgende spørgsmål til emnet til én prøvedeltager ad gangen. Spørgsmålene stilles på en måde, så prøvedeltageren får mulighed for at fremkomme med synspunkter og underbygge disse.

Blander den anden prøvedeltager sig i diskussionen, lader man dette indgå på naturlig måde, selv om hensigten i denne del af prøven er en diskussion mellem eksaminator og den enkelte prøvedeltager.

Spørgsmålene skal vælges fra følgende liste:

1. spørgsmål:

– Du sagde, at ...

Hvorfor mener du det?

2. spørgsmål skal vælges blandt følgende:

– (Har du arbejde, eller går du i skole?). Hvad skulle der til for at gøre dig mere tilfreds med din arbejdsplads/skole?

– Er der andre måder end dem, man kan se på billederne, der kan være med til at gøre medarbejderne mere tilfredse med deres arbejdsplads?

– I dag er der også mange, der fx har mulighed for at arbejde hjemme. Hvad synes du, det betyder for de ansatte?

Sidste spørgsmål skal vælges blandt følgende:

– Flere og flere arbejdspladser tilbyder personalegoder som fx gratis frugt og motion. Hvorfor tror du, det er blevet sådan, at arbejdspladserne investerer stadig mere i medarbejdernes sundhed?

– På arbejdspladserne bliver det mere og mere almindeligt at organisere arbejdet i team og øge medarbejdernes indflydelse på deres arbejde. Hvad mener du, årsagen er til det?

Interaktion:
(5 min. pr. par)

Emne C: Sundhed

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at den første opgave varer ca. fem minutter, og at de nu skal tale sammen om emnet uden medvirken af eksaminator. Det gøres tydeligt, at det er deres fælles ansvar at holde samtalen i gang, så de begge får mulighed for at demonstrere deres sprogfærdighed.

Arket med billeder lægges frem foran prøvedeltagerne, og eksaminator siger:

“Her er der nogle billeder, som viser forskellige kampagner for at fremme sundheden i befolkningen. I har nu ca. et halvt minut til at kigge på billederne, og bagefter skal I tale med hinanden om, hvilke kampagner billederne viser, og hvad I synes om sådan nogle kampagner.”

Efter ca. to minutter siger eksaminator:

“I skal nu diskutere, hvilken kampagne I synes, det ville være vigtigst at bruge penge på i dag, hvis I kunne bestemme. I skal prøve at blive enige.”

Eksaminator siger “tak” efter de fem minutter.

Diskussion:
(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven er at diskutere aspekter af emnet med eksaminator.

Der lægges op til en diskussion ved at stille opfølgende spørgsmål til emnet til én prøvedeltager ad gangen. Spørgsmålene stilles på en måde, så prøvedeltageren får mulighed for at fremkomme med synspunkter og underbygge disse.

Blander den anden prøvedeltager sig i diskussionen, lader man dette indgå på naturlig måde, selv om hensigten i denne del af prøven er en diskussion mellem eksaminator og den enkelte prøvedeltager.

Spørgsmålene *skal* vælges fra følgende liste:

1. spørgsmål:

– Du sagde, at...

Hvorfor mener du det?

2. spørgsmål skal vælges blandt følgende:

– Siden 2007 har det været forbudt at ryge på de fleste offentlige steder. Hvad mener du om rygeforbuddet, og hvad tror du, det betyder for folks rygevaner?

– Der bruges mange penge på at oplyse folk om, at det er vigtigt at spise sundt, fx at man skal spise mange grøntsager, meget frugt og meget fisk. Hvilken effekt tror du, sådan nogle kampagner har?

– Et af sundhedsrådene er altid mere motion. Nogle læger udskriver endda motion på recept. Hvad tror du, der skal til for at få folk til at dyrke mere motion?

Sidste spørgsmål skal vælges blandt følgende:

– Det koster samfundet mange penge at behandle folk for sygdomme, de selv er skyld i. Mener du, det er en samfundsopgave at gøre folk raske, når de selv har været skyld i deres sygdomme, fx på grund af rygning eller overvægt?

– På trods af de mange kampagner er der stadig mange mennesker, der lever for usundt. Men hvad med børnene? Hvad kan samfundet gøre for, at børnene ikke overtager de voksnes dårlige vaner?

4. Prøveafholdelsen

Parprøve

Prøvedeltagerne går op parvis. I tilfælde af et ulige antal prøvedeltagere aflægges prøven af tre deltagere i ét forløb. Prøvegrundlag og procedure ændres ikke, men den samlede prøvetid forlænges med ca. 15 minutter. I tilfælde af at der kun er tilmeldt én prøvedeltager, eller hvis en prøvedeltager får forfald, eller der foreligger andre særlige tilfælde, aflægges prøven individuelt med eksaminator som samtalepartner. Prøvetiden er i dette tilfælde 20 minutter inklusive votering.

Forberedelsestid

Der er kun forberedelsestid ved monologen. Eksaminator udleverer et emne til hver prøvedeltager fem hverdage før den mundtlige del af prøveterminens begyndelse.

Censor

Medmindre specielle forhold under prøveafholdelsen nødvendiggør dette, deltager censor ikke aktivt i nogen del af prøven, men fokuserer alene på at lytte og på at bedømme hver prøvedeltagers mundtlige sprogfærdighed på et analytisk grundlag.

Eksaminator

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om prøvens forløb og giver en så fyldestgørende introduktion til prøven, at den kan gennemføres efter hensigten.

Eksaminator styrer prøven og sikrer herunder, at prøvedeltagerne får lige mulighed for at komme til orde.

Eksaminator foretager en helhedsbedømmelse af hver prøvedeltagers præstation.

I mundtlig kommunikation indgår færdighed i at forstå samtalepartneren. Den færdighed kan kun bedømmes på et tilstrækkeligt sikkert grundlag ved den del af prøven, hvor eksaminator er samtalepartneren. Eksaminator bør tale tydeligt (men ikke artikulere overdrevent) og samtidig udfordre prøvedeltagerens evne til at forstå samtalepartneren. Det kan fx ske ved at øge taletempoet eller ved at anvende et ordforråd af stigende sværhedsgrad.

Delprøve 1 – monolog og interview

Prøvedeltagerne holder et oplæg med udgangspunkt i et emne. Emnet skal relatere til pensum i undervisningen og vælges af lærer/eksaminator.

Eksaminator sikrer, at det er det sammenhængende sprog, der bedømmes. Det betyder, at eksaminator skal bede prøvedeltageren begynde sit oplæg og – i tilfælde af at prøvedeltageren går i stå – hjælpe med en genstart.

Prøvedeltageren holder sit oplæg på baggrund af egne stikord. Hvis en prøvedeltager ikke har medbragt stikord, men derimod en tekst, hvorfra der læses op, beder eksaminator prøvedeltageren undlade at læse op fra teksten.

Efter hvert oplæg stiller eksaminator spørgsmål til indholdet i prøvedeltagerens monolog. Spørgsmålene skal have karakter af en opfølgning på de oplysninger, som prøvedeltageren har givet i oplægget, med det fokus at få prøvedeltageren til at uddybe aspekter af emnet.

I praksis betyder det, at eksaminator under prøvedeltagerens oplæg noterer de punkter, hvor eksaminator ønsker en uddybning. Eksaminator skal efterfølgende i overvejende grad stille åbne spørgsmål og således undgå spørgsmål, der kan besvares kort med ja eller nej.

Eksaminators spørgsmål skal sikre, at prøvedeltageren har forholdt sig til emnet for monologen og kan uddybe med yderligere oplysninger ud over det, som fremgår af det forholdsvis korte oplæg.

Delprøve 2 – interaktion

I denne del af prøven kommunikerer prøvedeltagerne med hinanden om løsningen af en opgave. Prøvedeltagerne præsenteres for nogle billeder som inspiration til den opgave, de skal løse.

Prøvedeltagerne får herefter ca. et halvt minut til at kigge på billederne og overveje, hvad de vil tale om. De bliver herefter bedt om at tale sammen om emnet og derefter i fællesskab søge at komme frem til en afgørelse i forbindelse med den stillede opgave.

Delprøve 2 – diskussion

I denne del af prøven er det eksaminator, der styrer kommunikationen. Dette sker ved, at eksaminator stiller opfølgende spørgsmål til emnet til hver prøvedeltager og diskuterer emnet med prøvedeltageren. Spørgsmålene skal vælges fra eksemplerne i dette hæfte.

I de tilfælde, hvor der ved interaktionen har været asymmetri prøvedeltagerne imellem, sådan at den ene prøvedeltager har fået mere taletid end den anden, er det vigtigt, at eksaminator under diskussionen sikrer, at den anden prøvedeltager får mulighed for at demonstrere sin mundtlige sprogfærdighed. Dette sker ved, at denne prøvedeltager i diskussionen får lidt ekstra taletid.

5. Bedømmelsesskema til mundtlig kommunikation

Navn: _____

CPR-nummer: _____

Delprøve 1 – monolog

Fortælle sammenhængende
Udtale

12	10	7	4	02	00	÷3

Delprøve 1 – interview

Forstå samtalepartner
Svare på spørgsmål

--	--	--	--	--	--	--

Delprøve 2 – interaktion

Indgå i interaktion
Udveksle synspunkter, begrunde

--	--	--	--	--	--	--

Delprøve 2 – diskussion

Forstå samtalepartner
Udtrykke synspunkter, begrunde

--	--	--	--	--	--	--

Sproglige fokuspunkter

Fluency
Grammatik
Ordforråd
Udtale

(NB: Udtale indgår som et centralt element i alle prøvens produktive dele).

Karakter: _____

Navn: _____

CPR-nummer: _____

Delprøve 1 – monolog

Fortælle sammenhængende
Udtale

12	10	7	4	02	00	÷3

Delprøve 1 – interview

Forstå samtalepartner
Svare på spørgsmål

--	--	--	--	--	--	--

Delprøve 2 – interaktion

Indgå i interaktion
Udveksle synspunkter, begrunde

--	--	--	--	--	--	--

Delprøve 2 – diskussion

Forstå samtalepartner
Udtrykke synspunkter, begrunde

--	--	--	--	--	--	--

Sproglige fokuspunkter

Fluency
Grammatik
Ordforråd
Udtale

(NB: Udtale indgår som et centralt element i alle prøvens produktive dele).

Karakter: _____